

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Akademiraadets opgave er at fremme kunsten og rådgive staten i kunstneriske spørgsmål

KØBENHAVNS KOMMUNE
Kultur- og Fritidsforvaltningen
Kontorchef
Marianne Kruckow

Charlottenborg, den 22. januar 2018
(05.17) Kunststrategi Kbh.

Akademiraadet har med stor interesse læst Københavns Kommunes Kunststrategi 2018-2020, herunder etableringen af et Kunstråd.

Akademiraadet udkommer snart med *"Tyve anbefalinger til et skønnere Danmark"* og en af disse anbefalinger er netop en skærpelse af kunstområdet i landets hovedstad og en anbefaling af, at kunstpolitikker skal formuleres og implementeres i alle større byer i landet.

Rådet ser derfor meget positivt på initiativet og intentionen i Københavns Kommunes strategi om et mere åbent og sammenhængende kunstmiljø. Følgende aspekter af de enkelte indsatsområder og initiativer, vil vi dog anbefale, at Københavns Kommune videreudvikler eller genovervejer.

Rådgivende udvalg - Kunstråd

Generelt kan Akademiraadet kun bakke op omkring ambitionen om at gøre København til en international kunstmetropol, men rådet er ikke helt overbevist om, at de skitserede tiltag og konkrete initiativer vil indfri det høje ambitionsniveau. Særligt har vi svært ved at se, hvordan det kommende Kunstråd skulle besidde de fornødne tidsmæssige og økonomiske ressourcer, der skal til for virkeliggøre den ambitiøse plan.

Vi mener to eksempler fra vores nabolande kan tjene til at understøtte denne skepsis:

Både Stockholm Konst – www.stockholmkonst.se - og Stadtkuratorin Hamburg – www.stadtkuratorin-hamburg.de - er offentlige initiativer, som har til hensigt at løfte kunstsektoren i henholdsvis Stockholm og Hamburg. De arbejder meget forskelligt, men har dog det tilfælles, at de begge besidder de fornødne ressourcer og således begge, organisatorisk, består af et kunstfagligt team på 6-10 fastansatte personer.

Har Københavns Kommune et reelt ønske om at sætte byen på det kunstneriske verdenskort, mener Akademiraadet, at det vil være hensigtsmæssigt - og nødvendigt, at udvikle en organisatorisk og ressourcemæssig mere realistisk model for eksekveringen af kunststrategiplanen.

En model kunne f.eks. være at etablere en Stadskunstnerfunktion og/eller et Kunstkontor med fastansat kunstfagligt personale, som løbende kunne arbejde med initiativer og indsatsområder. Kunstrådet kunne her fungere som rådgiver, sparringspartner og/eller styringsorgan for det daglige arbejde.

Akademiraadet ser meget positivt på intentionen om at omdøbe Københavns Billedkunstudvalg til Københavns Kunstråd og den medfølgende intention om at styrke det kommende Kunstråds rådgivende rolle i forhold til kunsten i det offentlige rum og udviklingen af det kunstneriske miljø i byen.

Ligeledes finder vi det særdeles vigtigt og positivt, at Kunstrådet fremover skal arbejde mere strategisk. To af Akademiraadets nuværende medlemmer (Tina Maria Nielsen og Peter Holst Henckel) har hver siddet fire år i Københavns Billedkunstudvalg og har derfra god erfaring med udvalgets hidtidige arbejdsområder og rolle i forhold til rådgivning og inddragelse i beslutningsprocesser mm. At Kunstrådet er tiltænkt en strategisk og initierende rolle er både positivt og kærkomment.

Akademiraadet finder det dog afgørende at henlede opmærksomheden på flg. aspekter vedr. ideen om et kommende Københavns Kunstråd:

- Det er af største vigtighed, at Kunstrådet sammensættes af fagligt højt kvalificerede medlemmer, således at professionelt arbejdende kunstnere er tilpas repræsenteret i Kunstrådet og, at hovedparten af Kunstrådets medlemmer har en solid kunstfaglig baggrund.
- Det er vigtigt, at Kunstrådets medlemmer rekrutteres på en demokratisk måde, f.eks. ved at relevante kunstfaglige organisationer og institutioner indstiller kandidater. Jvf. Københavns Billedkunstudvalg er det vigtigt at bibeholde et flertal af skabende kunstnere, der fortsat er valgt af organisationerne: Akademiraadet, BKF og UKK. Det er vigtigt at pointere, at det er de skabende kunstnere, der kender de faktiske udstillings- og arbejdsmuligheder bedst.
- Det er væsentligt, at Kunstrådet i praksis får den høje grad af rådgiverrolle, som der bliver lagt op til. Til forskel fra det eksisterende Københavns Billedkunstudvalg, der alene høres i de æstetiske spørgsmål og kunstneriske erhvervelser, som Københavns Kommune får henvendelser om, bifalder Akademiraadet, at det kommende Kunstråd får en anderledes afgørende stemme i alle billedkunstneriske og æstetiske spørgsmål, som Københavns Kommune får henvendelser om.

Kunsthaller og udstillingssteder

Akademiraadet bifalder intentionen om at øge samarbejdet mellem byens forskellige kunsthaller og udstillingssteder. At gå sammen om f.eks. fælles lagre og andre administrative opgaver finder vi helt oplagt. Indholds- og udstillingsmæssige samarbejder kunne højst sandsynligt også være befordrende for både institutioner og publikum.

Men samarbejde og administrative effektiviseringsgevinster gør ikke effekten alene. Københavns Billedkunstudvalg har hidtil årligt haft en pulje på ca. 900.000 kr., der uddeles efter ansøgning til støtte af konkrete udstillinger på byens kunsthaller og udstillingssteder mm. Mængden af ansøgninger gør imidlertid støttemidlerne til de enkelte ansøgninger meget begrænsede, og har de foregående år typisk ligget på ml. 5.000 og 25.000 kr. pr. projekt.

Det er godt med opmuntrende støtte med mindre beløb for at bevare bredden, men hvis ambitionen er at øge kvalitet og tilgængelighed på dette område, mener vi, at en væsentlig forøgelse af projektstøttemidlerne ville give et generelt løft til de mere professionelt udførte projekter og udstillinger i byens kunsthaller og udstillingssteder, idet det er af stor betydning for kunstsektorens samlede fødekæde og gennemslagskraft, at der ikke for ensidigt bliver satset på det alleryngste væksthusegment.

Ideerne om at bringe kunsten ud i det offentlige rum ved f.eks. at indtænke den i byudviklingsprojekter, kunstlegetidspas, tunneler etc. er allesammen også gode tiltag.

For Akademiraadet er det dog væsentligt at påpege vigtigheden af, at sådanne tiltag planlægges og udføres på et højt kvalificeret niveau. Fint at slippe kunsten løs i det offentlige rum, men vigtigt at det ikke kun bliver helt unge amatører og semiprofessionelle kunstnere, der kommer til at sætte sit præg på den udvikling. At skabe kunst til det offentlige rum er ofte en kompliceret proces, dels fordi der er mange interesser på spil, og dels fordi kunsten har blivende karakter. I de fleste

tilfælde kræver det derfor erfaring og et solidt kunstnerisk ståsted at håndtere denne type opgaver. Ligeledes vil såvel proces, kunst som kunstner være bedst tjent med, at der er en kunstfaglig konsulent tilknyttet projektet, som det kendes og praktiseres i f.eks. Bygningsstyrelsen og Statens Kunstfond.

Kunstuddannelser og kunst i uddannelser

Akademiraadet er særdeles positiv over for ideen om inddragelse af den visuelle kunst og kunstnere i uddannelsesområdet. Vi har længe været bekymret over, hvor lidt plads billedkunst og arkitektur efterhånden har i folkeskolen. Alle tiltag, der søger at fremme folkeskolebørns berøring med disse fagområder, hilses derfor meget velkomne, bl.a. også ved at stimulere mulighederne for at specifikke folkeskoler kan blive profilskoler med den visuelle kunst som særligt interesseområde.

Akademiraadet mener, at grundlaget for en generel styrkelse af den æstetiske dannelse i Danmark, netop må starte i Folkeskolen. Vi mener også, at den med fordel kan styrkes ved at fortsætte tiltagene på gymnasie- og ungdomsuddannelserne. På musikområdet f.eks. er der derudover etableret MGK centre i hele landet med dette formål for øje. Akademiraadet så gerne, at noget lignende blev etableret på det visuelle kunstområde.

Væksthuse, kunstnerpladser og værkstedslegater

Det er særdeles glædeligt at se, at der i kunststrategien lægges vægt på at fremme arbejdsbetingelserne for kommende billedkunstnere. I en hurtigt voksende by, hvor små og mellemstore erhvervsejendomme nedlægges til fordel for dyre boliger, er det efterhånden umuligt at finde atelierplads - ikke kun for kommende - men for alle kunstnere.

Akademiraadet anbefaler, at der udover tildeling af værkstedslegater til de helt unge kunsttalenter generelt skabes muligheder for endog meget billige atelierpladser.

Mange af de i dag professionelle kunstnere startede deres virke i kreative atelierfællesskaber i nedlagte erhvervsejendomme, som B&W hallerne på Christianshavn, Leifsgade og Sturlasgade på Islands Brygge og Siljansgade på Amager. Et rigt kunstmiljø startes gennem det frie initiativ, hvor man ikke fra start skal godkendes og udpeges. Ansøgninger og tildelinger kan være ansporende, men nåleøje-tendensen skaber ikke nødvendigvis nye bæredygtige miljøer.

Derfor anbefaler Akademiraadet, at der udover billige atelierer til vækstlaget også lægges vægt på økonomisk tilgængelige atelierer og arbejdsforhold for den professionelle del af standen. Økonomi og professionalisme hænger i kunstens verden ikke nødvendigvis sammen på samme måde som i mange andre professioner.

Et sammenhængende kunstmiljø styrkes i mødet mellem det 'uprøvede' og det 'prøvede'. Mentorordninger, hvor mødet mellem nyudklækkede kunstnere og professionelle kunstnere, der har en større grad af faglig og praktisk erfaring, bør i højere grad styrkes.

Akademiraadet ønsker at rose Københavns Kommune for den ambitiøse kunststrategiplan, og vi takker for muligheden for at kommentere den. Vi stiller os gerne til rådighed for videre dialog.

Med venlig hilsen

Akademiraadet

Milena Bonifacini

formand